

Rīgas detektīvs

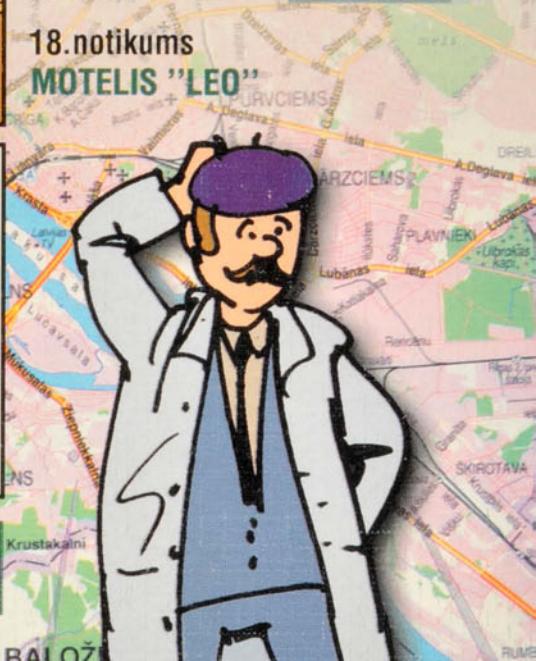
LAZ

17. notikums
DUBULTZĀDZĪBA
jeb varbūt tā
nemaz nav
zādzība

9

18. notikums
MOTELIS "LEO"

Daina Nītiņa, Vineta Vaivade

Rīgas detektīvs

Izdevums tapis ar Eiropas Savienības, Dānijas, Kanādas, Nīderlandes,
Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas un UNDP finansiālu atbalstu.

UDK 811. 174 (075)

Ni 924

RĪGAS DETEKTĪVS

Autores: *Daina Nītiņa, Vineta Vaivade*

Mākslinieks: *Modris Adumāns*

Redaktore: *Ilva Ieviņa*

Tehniskā redaktore: *Ilga Āķe*

Korektore: *Alise Irbe*

Projekta vadītāja: *Brigita Šiliņa*

Iespiests a/s "Poligrāfists"

K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV 1010.

© 1999, LVAVP, UNDP

ISBN 9984-680-05-3 (komplekts)

Saturs

17. notikums

**Dubultzādzība
jeb
varbūt tā nemaz nav zādzība 5**

18. notikums

Motelis “Leo” 19

17. notikums

Dubultzādzība jeb varbūt tā nemaz nav zādzība

Policija saņem ziņojumu, ka dzelzceļa stacijā ievietots spridzeklis. Izrādās, ka tā ir bijusi viltus trauksme, kuras laikā tiek izlaupītas bagāžas noliktavas. Izmeklētāji pievērš uzmanību tam, ka vienas bagāžas glabātuves īpašnieks neliekas ne zinis par zādzību.

Izrādās, ka kādā firmā ir pazudusi liela naudas summa un grāmatvedis. Firma par zādzību nekur nav ziņojusi. Kāpēc? Ir pamats domāt, ka šī nauda ir bijusi noslēpta bagāžas glabātuvē.

Firmas direktors
Edvards Liekņa

Grāmatvedis
Daumants Gailis

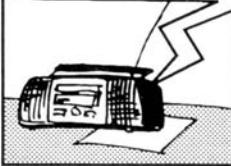
1. daļa

- LIDIJA Labrīt!
JURIS Labrīt, cienījamie radioklausītāji!
- Zvana telefons.
- JURIS Radiostudija ... Jā, tas esmu es, Juris. Ieslēgt radio? Labi, tūlīt ieslēgsim. Paldies.
- LIDIJA Es ieslēdzu radio.
- JURIS Uzgriez Rīgas I staciju!
- Skan radio.
- DIKTORS Pirms mirkļa jau ziņojām, ka Rīgas dzelzceļa stacijā esot ievietots spridzeklis. Zvanītājs bija vīrietis, kurš brīdināja, ka pēc pusstundas notiks sprādziens.
Sazinājāmies ar dzelzceļa pārvaldi, kurā mūs informēja, ka tiek veikti visi nepieciešamie drošības pasākumi — meklēts spridzeklis un evakuēti visi cilvēki.
Iesakām pašreizējā momentā nedoties dzelzceļa stacijas virzienā.
- Par turpmāko notikumu gaitu informēsim pēc brīža.
Droši vien, ka atkal kāds būs pajokojis.
Bet jāpārbauda tāpat — un ja nu šoreiz tas nav joks.
Pēc kādas stundas mēs to zināsim.
Piezvanīsim Mežagailim! Varbūt viņš zina kaut ko vairāk.
Es zvanu.. Kāds bija telefona numurs? 7326787?
Laikam.
7 — 3 — 2 — 6 — 7 — 8 — 7
- Skan signāli.
- ILZE Ilze Vālodze klausās.
LIDIJA Veiksmi darbā, Ilze!
ILZE Lidija! Paldies! Kāpēc tu zvani?
LIDIJA Vai dzirdēji par spridzekli stacijā?
ILZE Jā. Bet domāju, ka tas ir parastais joks.
LIDIJA Es jau to pašu teicu Jurim.
ILZE Bet tāpat jau visu pārbaudīs. Un cilvēkus arī evakuē. Mūsu brigāde jau izbrauca. Tā kā viss būs kārtībā.
LIDIJA Labi! Beigšu plāpāt. Ja kas notiek, noteikti zvani!
ILZE Bez šaubām!

Pirms mirkla jau ziņojām, ka Rīgas dzelzceļa stacijā esot ievietots spridzeklis. Sazinājāmies ar dzelzceļa pārvaldi, kurā mūs informēja, ka tiek veikti visi nepieciešamie drošības pasākumi - meklēts spridzeklis un evakuēti visi cilvēki.

Nepārprotami - paziņojums par sprādzienu bija veikls manevrs uzmanības novēršanai.

Cilvēku evakuācijas laikā tika aplaupītas bagāžas noliktavas.

Pēc trauksmes atcelšanas cilvēki nāca pēc savām mantām. Neatnāca tikai viens cilvēks, to arī meklēsim!

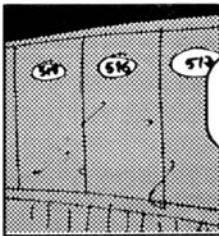
Kas notika dzelzceļa stacijā?

Pēc kāda laika studijā

Es kriminālajās hronikās izlasīju, ka firma "Pāri robežām" nozagti 70 000 latu, bet firma nav iesniegusi pieteikumu policijā.

Kāds no stacijas dežurantiem ievērojis, ka 516. bagāžas nodalījums ilgi netiek atvērts

Ir pamats domāt, ka 516. bagāžas nodalījumā bija noslēpti šie 70 000 latu.

Tā tik ir afēra! Tas tik būs kēriens!

Lidija nolieks klausuli.

Skan dziesma.

- JURIS Cienījamie radioklausītāji! Pie mums studijā ir mūsu draugi detektīvi — Jānis Mežagailis un Ilze Vālodze.
- MEŽAGAILIS Labdien!
- ILZE Priecājos, ka esam te, studijā pie Lidijas un Jura.
- LIDIJA Mēs visi degam nepacietībā uzzināt kaut ko tuvāk par zādzībām dzelzceļa stacijā, tāpēc jautāšu uzreiz — vai jūs kaut ko jau varat mums pateikt?
- JURIS Vispirms — kā tas varēja notikt?
- MEŽAGAILIS Nepārprotami — paziņojums par iespējamo sprādzienu bija tikai veikls manevrs uzmanības novēršanai.
- ILZE Bagāžas noliktavas tika aplaupītas cilvēku evakuācijas laikā, kad, protams, bija diezgan liels juceklis.
- LIDIJA Kādi ir zādzības apjomī?
- MEŽAGAILIS Atvērti un aplaupīti 15 bagāžas nodalījumi.
- LIDIJA Bet tās taču ir aizslēgtas. Kā zaglis varēja tās atvērt?
- ILZE Izrādās, ka trauksmes gadījumā tās automātiski atslēdzas.
- JURIS Un visi bagāžas nodalījumi ir pieejami?
- MEŽAGAILIS Izrādās, ka tā ir.
- LIDIJA Tad jau brīnumis, ka apzagti tikai 15 cilvēki.
- ILZE Lidija! Patiešām, Jāni! Par to mēs nemaz nepadomājām.
- MEŽAGAILIS Kas tur ko domāt? Zaglim vienkārši nebija laika.
- LIDIJA Vai arī viņam neko vairāk nevajadzēja.
- JURIS Lidija, kā to saprast?
- MEŽAGAILIS Pagaidet! Galvenais ir fakti! Nefantazējiet te nezin ko!
- LIDIJA Labi, nemsim vērā faktus! Vai cilvēki jau zina, ka ir apzagti?
- ILZE Jā! Pēc trauksmes atcelšanas cilvēki nāca pēc savām mantām.
- MEŽAGAILIS Viņi visi uzrakstīja iesniegumus par zādzību. Aizpildīja deklarāciju par pazudušajām mantām.
- ILZE Gluži visi vēl nezina par zādzību. Viens cilvēks tā arī nav parādījies.
- MEŽAGAILIS Bet, ja ir tā, kā tu saki, tad jau mums ir jāmeklē tieši šis cilvēks. Lidija, Juri, vai gribat mums palīdzēt?
- LIDIJA Jā.
- JURIS Protams.
- MEŽAGAILIS Ilze, dodies uz staciju un izjautā bagāžas noliktavas darbiniekus! Varbūt viņi ir ievērojuši kādu aizdomīgu pasažieri.
- ILZE Labi.

- MEŽAGAILIS Lidija, vai jums te, radio, ir pieejamas avīzes — arī vecās?
 LIDIJA Nē, bet tepat netālu ir bibliotēka. Aizskrieš uzturieni! Kas jādara?
- MEŽAGAILIS Uzmanīgi izšķirsti kriminālās hronikas pēdējo divu triju nedēļu laikā. Varbūt ir kādi ziņojumi par lielām naudas zādzībām. Vārdu sakot — atzīmē visu, kas liekas divains un aizdomīgs!
- LIDIJA Būs izdarīts!
- Studijā.*
- LIDIJA Sveicināti! Jūs jau visu paspējāt izdarīt? Man ir tāda sajūta, ka es pārzinu visu kriminālo informāciju pēdējo trīs nedēļu laikā.
- JURIS Stāsti, ko uzzināji!
- LIDIJA No visa tā, ko izlasīju, es atlasīju 30 aizdomīgus gadījumus.
- JURIS Ko tu uzskati par aizdomīgiem gadījumiem?
- LIDIJA Visus kriminālos notikumus, kas saistīti ar firmām, kuras ir aplaupītas.
- MEŽAGAILIS Kādi ir zādzību apjomī? Vai tas ir minēts?
- LIDIJA No 5 tūkstošiem līdz 30 tūkstošiem latu.
- JURIS Vai gadījumā tavos sarakstos nav minēts starptautisko pārvadājumu uzņēmums "Pāri robežām"?
- LIDIJA Tūlit paskatīšos. Pārvadājumu firma, pārvadājumu firma ... "Pāri robežām" ... Nē, nav minēta.
- MEŽAGAILIS Tā jau es domāju.
- LIDIJA Par ko ir runa? Ko jūs esat noskaidrojuši?
- JURIS Tikai to, ka šajā firmā nozagti aptuveni 70 000 latu, bet firma nav iesniegusi pieteikumu policijā.
- MEŽAGAILIS Summa ir liela, tāpēc tas ir aizdomīgi.
- Noklaudz durvis. Ienāk Ilze .*
- ILZE Priecājos visus redzēt.
- LIDIJA Stāsti, ko tu uzzināji!
- ILZE Sākumā neviens neko nevarēja pateikt. Un tas arī ir saprotami. Dienā bagāzas nodalījumā apgrozās tik daudz cilvēku.
- JURIS Bet kaut ko taču tu uzzināji?
- ILZE Protams. Kāds no dežurantiem tomēr ir ievērojis, ka viens bagāzas nodalījums jau diezgan ilgu laiku netiek atvērts.
- MEŽAGAILIS Un tas ir viens no apzagtajiem bagāzas nodalījumiem?
- ILZE Jā! Tas ir 516. bagāzas nodalījums.
- MEŽAGAILIS Cik ilgi jau tur kaut kas glabājas?
- ILZE Apmēram divas nedēļas.

LIDIJA Tātad tur glabājās nozagtie 70 000 latu.
ILZE Par ko tu runā? Kādi 70 000 lati?
JURIS Piedod, Ilze! Aizmirsām, ka tu vēl neko nezini.
MEŽAGAILIS Starptautisko pārvadājumu firmā "Pāri robežām" pirms di-
vām nedēļām pazuduši 70 000. Viņi neko nav ziņojuši varas
iestādēm.
JURIS Ir pamats domāt, ka 516. bagāzas nodalījumā bija šie 70000.
ILZE Nevar būt!
MEŽAGAILIS Tā tik ir afēra! Tas tik būs kēriens!
JURIS Izstrādājiet turpmāko darbības plānu!
LIDIJA Labi! Tikai atvadīsimies no radioklausītājiem.
ILZE Uz redzēšanos!
MEŽAGAILIS Gaidiet nākamo raidījumu!
JURIS Visu labu!
LIDIJA Uz tikšanos!

2. daļa

LIDIJA Cienījamie radioklausītāji! Mēs atkal esam kopā ar jums.
JURIS Un jūs droši vien gaidāt turpinājumu.
LIDIJA Un jūs to dzirdēsiet! Klausieties tālāk ierakstu un es ceru,
ka raidījuma beigās jūs zināsiet patiesību.
JURIS Lidija, to nu gan nesoli! Bet tagad gan klausīsimies!
Skan ieraksts.
LIDIJA Tātad, kāds būs mūsu darbības plāns?
JURIS Vispirms apdomāsim to, kas mums jau ir.
LIDIJA Un kas tad īsti mums ir?
ILZE Mums ir aizdomīgs bagāzas glabātuves nodalījums, no kura
kaut kas ir pazudis, bet īpašnieku tas neuztrauc.
MEŽAGAILIS Uztrauc gan, tikai viņš to nedrīkst izrādīt, jo ...
LIDIJA Jo tad viņam būs jāpasaka, no kurienes ir radusies nauda —
70 000 latu.
ILZE Mums jādodas uz šo firmu un jāturpina izmeklēšana tur.
Mēs ar Mežagaili dotos uz firmu kā izmeklētāji, bet jūs ap-
meklētu to kā žurnālisti.
MEŽAGAILIS Jūs varētu minēt arī konkrētu iemeslu. Sakiet, ka gribat uz-
rakstīt par firmas darbibu.
LIDIJA Jau rīt kērsimies pie darba. Ja satiekamies firmā, viens otru
nepazīstam. Norunāts?
ILZE Protams.

Firmas direktora kabinets. Tajā sēž fīrmas direktors, Mežgailis un Ilze.

- DIREKTORS Atvainojiet, izmeklētāja kungs, bet es nesaprotu jūsu apmeklējuma iemeslus.
- MEŽAGAILIS Es jau jums teicu — policijas pārvaldē ir ienākušas sūdzības par dažām nelikumībām jūsu firmā.
- DIREKTORS Par kādām? Vai jūs nevarētu pateikt konkrēti?
- MEŽAGAILIS Vispirms mēs gribētu uzdot jums pāris jautājumu.

Kāds darbinieks pabāž galvu pa durvīm.

- DARBINIEKS Direktor, grāmatveža joprojām nav. Būs jāziņo policijai.
- DIREKTORS Vai tu neredzi, ka pie manis ir cilvēki? Aizver durvis! Atvainojiet, mums te pašiem ir mazas problēmas. Lūdzu jautājiet! Kas jūs interesē?
- ILZE Kāds ir jūsu firmas darbības apjoms?
- DIREKTORS Nekas dižs jau nav. Esam vidēja, varētu pat teikt — maza firma. Arī mūsu pakalpojumus izmanto nelielas firmas.
- MEŽAGAILIS Vai drīkst zināt, kāda ir gada peļņa?
- DIREKTORS Nu, vai zināt! Uz šo jautājumu es neatbildēšu.
- MEŽAGAILIS Labi, jautāšu citādāk. Vai 70 000 latu firmai ir liela nauda?
- DIREKTORS Kāpēc tieši 70 000 latu? Kāds man sakars ar šo naudu? Man nav šīs naudas.
- Ejiet, lūdzu, prom.
- ILZE Ar lielāko prieku.

Pie durvīm kļauvē.

- DIREKTORS Jā, lūdzu!
- SEKRETĀRE Direktor, pie jums žurnālisti!
- DIREKTORS Aiciniet iekšā! Uz redzēšanos, cienījamie izmeklētāji!
- ILZE Uz drīzu tikšanos, Liekņas kungs!

Durvīs satiekas ar Lidiju un Juri.

- LIDIJA Labdien! Vai jūs esat firmas direktors?
- DIREKTORS Jā, Edvards Liekņa.
- JURIS Mēs esam žurnālisti no radio.
- DIREKTORS Ko jūs vēlaties?
- JURIS Mēs gatavojam raidījumu par starptautiskajiem pārvadājumiem, par to kvalitāti un problēmām.
- LIDIJA Vai jūs varētu atbildēt uz dažiem jautājumiem?
- DIREKTORS Jā, protams!
- JURIS Cik gadu jūs esat šajā biznesā?
- DIREKTORS Jau piecus gadus.

- LIDIJA Vai firma ir augusi?
 DIREKTORS Jā, izaugsme ir. Bet mēs joprojām esam neliela firma.
 JURIS Cik darbinieku ir jūsu firmā?
 DIREKTORS Aptuveni piecpadsmit.
 LIDIJA Vai mēs varētu ar kādu aprunāties?
 JURIS Ar jūsu vietnieku vai kādu grāmatvedi.
 LIDIJA Jā, jā, saruna ar grāmatvedi būtu ļoti interesanta. Cilvēks, kurš dzīvo skaitļu pasaule! Vienreizēji!
 DIREKTORS Nē, ar grāmatvedi nevar!
 JURIS Kāpēc?
 LIDIJA Vai ar viņu kaut kas noticis?
 DIREKTORS Nekas nav noticis. Viss ir kārtībā. Viņš ir darbā no deviņiem līdz pieciem. Vesels kā rutks. Tikko aizgāja uz banku. Ar viņu nekas nav noticis.
 LIDIJA Labi, labi! Nomierinieties! Mēs atnāksim rīt!
- Lidija un Juris aiziet.*
- LIDIJA Cienijamie radioklausītāji! Mēs atkal esam studijā.
 JURIS Jūs jau paši dzirdējāt, kā mums gāja.
 MEŽAGAILIS Mūsu plāns izdevās.
 LIDIJA Īpaši jau neko neuzzinājām.
 ILZE Nē, Lidija, tev nav taisnība.
 MEŽAGAILIS Izmeklēšana iet pareizā virzienā.
- Zvana telefons.*
- JURIS Radiostudija. Jā! Izmeklētājs Mežagailis ir tepat. Lūdzu!
 Jāni, tevi pie telefona!
 MEŽAGAILIS Mežagailis klausās. Jā, ļoti labi. Sastādiet mantu sarakstu un gaidiet! Tūlit būšu.
 VISI KOPĀ Nu?
 MEŽAGAILIS Ir atrastas daudzas mantas. Tās bija sasviestas kādā konteinērā pie stacijas.
 LIDIJA Vai tās zagļiem nebija vajadzīgas?
 ILZE Protams, ka nē. Zagli interesēja tikai viens nodalījums.
 JURIS 516.
 MEŽAGAILIS Žēl, ka nav nekādu pirkstu nospiedumu!
 ILZE Uz atrastajām mantām taču būs.
 MEŽAGAILIS Nedomāju vis.
 LIDIJA Firmas direktora pirkstu nospiedumi mums ir.
 JURIS Kur tu tos dabūji?
 LIDIJA Paķēru pāris veidlapu. Ievēroju, ka Liekņas kungs tās ik pa brīdim paņēma rokās.

Policijas iecirknis. Uz galda mantu kaudze.

MEŽAGAILIS Jā, tiešām. Nekas nav paņemts.
JURIS Cilvēki būs priecīgi. Mantas atradušās.
LIDIJA Bet no pirkstu nospiedumiem nekā. Tev, Jāni, bija taisnība.
Zaglis bija gudrāks par mums.

ILZE Kas tas? Kaut kāda veca mape.
JURIS Laikam kādam no somas izkritusi.
LIDIJA Ver valļa! Paskatīsimies. Kaut kas izkrita.

Ilze pacēl, sejā parādās uzvarošs smaids.

MEŽAGAILIS Ko tu tur atradi?

Ilze tur priekšā kaut kādu vizītkarti un lēni lasa.

ILZE Edvards Liekņa
Direktors
SIA “Pāri robežām”
Starptautisko pārvadājumu firma
Rokā ir!
JURIS Tas jau neko daudz nepierāda. Daudzi varēja šo vizītkarti
ielikt šajā mapē.
MEŽAGAILIS To mēs tūlit pārbaudīsim.
LIDIJA Kā?
MEŽAGAILIS Noņemsim pirkstu nospiedumus no vizītkartes!

Ienāk Ilze un Jānis. Abi apmierināti.

MEŽAGAILIS Varu jums pateikt, ka pirkstu nospiedumi uz dokumentiem
un vizītkartes pieder Edvardam Liekņam.
LIDIJA Pierādījumi nu mums ir rokā.
ILZE Jāmeklē rokā grāmatvedis.
MEŽAGAILIS Noteikti! Un vēlreiz apciemosim Liekņas kungu. Šoreiz
mums ir ne tikai minējumi.

Radiostudija.

JURIS Lidija, tu raidijuma sākumā apsolīji, ka radioklausītāji uzzinās taisnību.
LIDIJA Vēl nē. Vēl mazliet jāpagaista.
JURIS Līdz nākamajai reizei!
LIDIJA Bet tad jūs noteikti gaida atrisinājums. Uz redzi!

3. daļa

- LIDIJA Labrīt! Labrīt, visi tie, kas mūs klausās!
JURIS Un es ceru, ka tādu ir daudz.
LIDIJA Gan tie, kurus interesē, kur ir firmas "Pāri robežām" nau-
da...
JURIS Gan tie, kuri vēlas uzzināt, kur ir firmas grāmatvedis.
LIDIJA Mēs ļoti ceram, ka notikuma atrisinājums jums palīdzēs arī
mazliet labāk apgūt latviešu valodu.
JURIS Un kā nu nē? Iepriekšējos divos raidījumos taču notika dau-
dzas sarunas ar firmas "Pāri robežām" direktoru. Droši vien
pamanījāt daudz jaunu vārdu, kuri saistīti ar biznesu.
LIDIJA Piemēram, firmas direktors.
JURIS Vai firmas prezidents.
LIDIJA Un izpilddirektors.
JURIS Arī komercdirektors.
LIDIJA Pieminējām vizītkarti.
JURIS Tajā parasti ir cilvēka vārds, uzvārds, darba vieta un ieņe-
mamais amats.
LIDIJA Vai tad vizītkartē nenorāda arī tālruni?
JURIS Jā, protams. Un vēl ir arī darbavietas adrese.
LIDIJA Atceries, firmas direktors negribēja mums atklāt gada peļ-
nu.
JURIS Jo tā varētu neatbilst tiem nodokļiem, kurus viņš maksā
valstij.
LIDIJA Ak, Juri! Mani šī tēma sāk mazliet garlaikot. Arī radioklau-
sitāji droši vien vēlas zināt pašu galveno — kas nozaga fir-
mas naudu un kur ir pazudis grāmatvedis?
JURIS Tāpēc brauksim uz policijas pārvaldi pie Mežagaiļa un Ilzes.
LIDIJA Kāpēc?
JURIS Lai saņemtu atbildes uz šiem jautājumiem.
- LIDIJA Vai var teikt — brauksim pie izmeklētājiem, jo vēlamies
dzirdēt atrisinājumu.
JURIS Jā, var. Lietojot "lai", mēs izsakām nolūku, bet pēc "jo" seko
pamatojums.
- LIDIJA Paldies! Tagad gan varam braukt.
Aiztaisa durvis, iet pa kāpnēm, iesēžas mašīnā, aizbrauc.

LIDIJA UN
JURIS KOPĀ *Lai slava tiem, lai slava tiem,
2 reizes
Lai slava tiem, lai slava tiem,
Tiem mūsu žurnālistiem!*

Policijas pārvalde. Kabinetā pie Mežagaiļa.

LIDIJA Ilze, vai tiešām nav nekādu pēdu? Ne mazāko aizdomu, kur varētu būt grāmatvedis?

ILZE Nē! Bijām pie viņa mājās.

JURIS Nu un?

MEŽAGAILIS Nekā. Sieva teica, ka viņš ir komandējumā.

LIDIJA Man ir priekšlikums. Es dodos pie grāmatveža uz mājām. Mēģināšu aprunāties ar viņa sievu.

MEŽAGAILIS Labi, Lidija. Varbūt tev izdosies iegūt grāmatveža sievas uzticību.

ILZE Bet mēs ar Jāni dosimies uz firmu.

JURIS Un ko darīt man? Kas man jādara? Ko es varu palīdzēt?

ILZE Tu aizbrauc uz staciju un parunā ar darbiniekiem bagāžas glabātuvē.

MEŽAGAILIS Varbūt atklājas kaut kas jauns.

JURIS Droši vien šie cilvēki jau pateica visu, ko zināja.

MEŽAGAILIS Mēs nevaram laist garām nevienu iespēju atklāt vēl kaut ko.

ILZE Uzdevumi ir sadaliti. Ejam!

MEŽAGAILIS Tiksimies pēc divām stundām šeit.

LIDIJA Tepat — policijas pārvaldē?

ILZE Jā, jā, Lidija, — šeit, tepat, šajā vietā, te. Visi šie vārdi der.
Atskan durvju zvans. Lidija ir ieradusies pie grāmatveža sievas. Otrā pusē durvīm atskan:
Kas tur ir?

LIDIJA Mani sauc Lidija ... Es esmu žurnāliste.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Ko jūs gribat?

LIDIJA Es vēlos aprunāties ar jums par jūsu vīru.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Pie manis jau bija no policijas. Es visu pateicu.

LIDIJA Es neesmu no policijas. Es gribu ... es vēlos jums palīdzēt.

Pauze.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Lūdzu!

Ielaiž Lidiju iekšā.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Nāciet iekšā!

LIDIJA Labdien! Paldies, ka ielaidāt mani.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Par ko tad mēs runāsim?

LIDIJA Es jau jums teicu, ka gribu palīdzēt.

GRĀMATVEŽA

SIEVA Manam vīram neviens vairs nevar palīdzēt.

LIDIJA Kur ir jūsu vīrs? Pasakiet lūdzu! Labi! Nesakiet man neko, bet savam vīram iesakiet griezties pēc palīdzības policijā. Apsoliet, ka padomāsiet!

GRĀMATVEŽA

SIEVA Labi, es padomāšu.

LIDIJA Tagad man jāiet. Uz redzēšanos!

ATSKAN

BALSS Pagaidet!

GRĀMATVEŽA

SIEVA Daumant!

LIDIJA Vai jūs esat firmas "Pāri robežām" galvenais grāmatvedis?

GRĀMAT-

VEDIS Jā. Daumants Alksnis — galvenais grāmatvedis. Es braukšu jums līdzi.

Pie firmas direktora ierodas Ilze un Mežagailis.

MEŽAGAILIS Liekņas kungs, vēlreiz precīzēsim jūsu atbildes. Ilze, ieprotokolē, lūdzu, visu, ko saka šis cilvēks.

Kur pašlaik atrodas jūsu galvenais grāmatvedis?

DIREKTORS To es nezinu.

MEŽAGAILIS Ilze, lūdzu pieraksti!

Vai jūs kaut ko zināt par to mapi, kura acīmredzot atradās bagāžas noliktavā un kuru nozaga uzbrukuma laikā?

DIREKTORS Nav ne jausmas, kas tā ir par mapi.

MEŽAGAILIS Kā jūs izskaidrosiet to, ka mapē atradās jūsu vizītkarte un uz tās jūsu pirkstu nos piedumi!

DIREKTORS Vizītkarti mapē neliku, bet pirkstu nos piedumi jau nav nekāds pierādījums.

MEŽAGAILIS Ilze, pierakstīji?

ILZE Jā. Vari turpināt!

MEŽAGAILIS Vai firmai ir nozagta nauda — 70 000 latu?

DIREKTORS Nē!

MEŽAGAILIS Paldies. Man vairāk jautājumu nav.

- ILZE Uz redzēšanos, Liekņas kungs!
Stacijas troksnis. Vilcieni nāk un aiziet.
- JURIS Labdien! Man jūsu kolēģi teica, ka jūs esat runājis par kādu aizdomīgu tipu, kurš nāca uz glabātuvi visu nedēļu.
- BAGĀŽAS
- GLABĀTUVEΣ
- DARBINIEKS Jā ... staigāja te viens. Atver skapīti ...
- JURIS Vai tas bija 516. nodalījums?
- DARBINIEKS Īsti nevar pateikt. Neatceros. Bet tajā rindā bija. Jā ... nu jā ... es teicu — atver skapīti, paskatās un aiziet.
- JURIS Cik reizes viņš te bija?
- DARBINIEKS To nu gan neatceros. Bet pēdējā reizē ātri aizcirta skapīti un pazuda.
- JURIS Kad tas bija?
- DARBINIEKS Pirms divām vai trim dienām. Neatceros.
- JURIS Labi, paldies. Jūs mums ļoti palīdzējāt. Uz redzēšanos!
- DARBINIEKS Uz redzēšanos!
- Policijas pārvalde. Kabinetā ir Ilze, Mežagailis, Lidija un grāmatvedis. Ieskrien Juris.*
- MEŽAGAILIS Juri, tu arī klāt!
- ILZE Beidzot esam visi.
- LIDIJA Alkšņa kungs, izstāstiet mums visu ...
- ALKSNIS Es nozagū 70000 latu.
- ILZE Tie bija firmas nelikumīgie ienākumi?
- ALKSNIS Jā. Bet Liekņa saprata, ka tas esmu es, un man bija jā-slēpjās.
- Atkal radiostudija.*
- LIDIJA Tu zini, Juri! Man žēl grāmatveža.
- JURIS Izskatījās gluži normāls cilvēks. Un tomēr — viņš ir zaglis.
- LIDIJA Jā, jā ... es visu saprotu. Bet izskatījās, ka viņš nožēlo.
- JURIS Lidija, reizēm ir par vēlu nožēlot.
- LIDIJA Bet reizēm, Juri, par agru norakstīt cilvēku. Padomā par to!
- JURIS Padomāšu! Līdz nākamajai reizei! Norunāts. Visu labu, radioklausītāji!
- LIDIJA Visu gaišu!

18. notikums

Motelis “Leo”

Motelī “Leo” pēkšnā nāvē miris “Melnā zelta” prezidents Leonīds Cīrulis. Ir aizdomas par slepkavību. Iespējams, ka prezidentam iedotas nepareizas zāles. Viņš uz moteli bija atbraucis kopā ar Liliānu. Moteli bija arī Leonīda draugs Sandro. Viņi abi strādāja naftas biznesā. Sandro stāsta, ka Lijuks gribēja, lai Leonīds šķiras no sievas, un tāpēc viņi reizēm strīdējās. Taču, pēc Liliānas domām, sieva nemil Leonīdu un Vikai ir tikai materiālas intereses. Izrādās, ka Leonīds ir iesniedzis tiesā laulības šķiršanas lietu. Viņš ir saņēmis mantojumu no radiem — gandrīz miljonu Austrālijas dolāru.

Atklājas, ka Leonīda sievai Viktorijai ir tuvas attiecības ar Sandro — Aleksandru Koškinu.

1. daļa

- LIDIJA Mīlie radioklausītāji, mums nav labu ziņu.
- JURIS Diemžēl motelī "Leo" pēkšnā nāvē miris kāds vīrs.
- LIDIJA Kas tas īsti ir — motelis?
- JURIS Autotūristu... vispār laikam labāk teikt — autobraucēju viesnīca.
- LIDIJA Man kaut kā motelis asociējas ar izprieucu vietu.
- JURIS Lida, jebkuru vietu, jebkuru viesnīcu iespējams pārvērst par izprieucu vietu.
- LIDIJA Virietis mirst pēkšnā nāvē. Tas nozīmē, ka nāves cēlonis ir infarkts, insults...
- JURIS Bet šoreiz ir aizdomas par vardarbību.
- LIDIJA Ak dievs! Kāpēc tu, Juri, domā, ka virietis motelī noslepka-vots?
- JURIS Lida, ir taču ierosināta krimināllieta.
- LIDIJA Tev taisnība — uz moteli ir devies detektīvs Mežagailis.
- JURIS Lūk, lūk! Mežagailis un Ilze taču neizmeklē infarktu un ci-tas slimības.
- LIDIJA Viņi ir detektīvi, nevis ārsti. Nezin, kas tur pašreiz moteli notiek?
- JURIS Kāda problēma?! Mūsu klausītāji, mēs to tūlīt dzirdēsim.
- Motelī.*
- MEŽAGAILIS Leo... Interesanti, kāpēc jūs savam motelim devāt šādu no-saukumu?
- VIESNĪCΝIEKS Leo, Leons... šie vārdi laikam apzīmē lauvu. Mums te apgro-zās daudz mednieku.
- ILZE Patiešām jauka vieta motelim. Ezers, visapkārt mežs...
- MEŽAGAILIS Vaina tikai viena — nav lauvu.
- VIESNĪCΝIEKS Kurš mednieks gan nesapņo kādreiz nošaut lauvu. Un vis-pār — starp mūsu viesiem mēdz būt lauvas.
- ILZE Jūs laikam domājat — salonu lauvas.
- VIESNĪCΝIEKS Es saprotu to tā, ka lauva — tas ir spēks, varenība.
- ILZE Un tāds varens vīrs bija mirušais, vai ne?
- VIESNĪCΝIEKS Nu, kā tad citādi! "Melnā Zelta" prezidents.
- MEŽAGAILIS Viņš kontrolēja visu, kas ir saistīts ar naftu un naftas pro-duktiem Latvijā.

VIESNĪCΝIEKS Mūsu motelī apgrozās solīda publīka.

MEŽAGAILIS Tikai ūzēl, ka jūsu motelī arī mirst.

VIESNĪCΝIEKS Cilvēki, kā zināms, ir mirstīgi. Neviens mēs nezinām, kur nomirsim: hotelī, motelī vai savā gultā.

ILZE Jūs filozofējat nevietā. Ir aizdomas par slepkavību.

VIESNĪCΝIEKS Kā? Prezidents nav miris dabīgā nāvē? Kā to saprast?

MEŽAGAILIS Iespējams, ka viņš ir noindēts.

ILZE Varbūt prezentātam iedotas nepareizas zāles.

VIESNĪCΝIEKS Tas nevar būt. Pie mums brauc augsta ranga cilvēki.

MEŽAGAILIS Kāpēc viņi te brauc? Jūsu viesi taču nav nekādi autotūristi.

VIESNĪCΝIEKS Atpūsties. Mūsu gudrākie cilvēki grib atpūsties klusumā no pilsētas kņadas.

ILZE Vai atpūšanās šeit reizēm nepārvēršas uzdzīvē? Var nomirt arī no pārmērīgas alkohola lietošanas.

VIESNĪCΝIEKS Mani viesi reizēm pamakšķerē, reizēm kaut ko pamedī. Nu, pa starpām jau iedzer kādu glāzīti. Kas tur sliks?

MEŽAGAILIS Uz šejieni laikam reti kurš brauc kopā ar sievu?

VIESNĪCΝIEKS Mani interesē tikai, lai būtu kārtīgi.

ILZE Lai kungi būtu bagāti un labi maksātu.

VIESNĪCΝIEKS Protams. Bizness paliek bizness. Ar ko kungi ir kopā — ar sievu vai mīļāko — tas man ir galīgi vienalga.

MEŽAGAILIS Ar ko kopā bija naftas prezidents?

VIESNĪCΝIEKS Nezinu. Vakar, kad notika nelaime, es nebiju motelī.

ILZE Vai mēs varētu runāt ar kādu, kas vakar strādāja?

VIESNĪCΝIEKS Pašreiz gandrīz neviena te nav. Ja nu vienīgi Olga.

MEŽAGAILIS Kas ir Olga?

VIESNĪCΝIEKS Olga apkalpo viesus. Olga, ienāc uz brīdi!

ILZE Cik bieži pie jums atpūtās mirušais?

VIESNĪCΝIEKS Pēdējā laikā viņš brauca uz šejieni gandrīz katru mēnesi.

OLGA Šef, vai atnest kādu dzeramo?

VIESNĪCΝIEKS Mežagaļa kungs, varbūt gribat kādu aliņu?

MEŽAGAILIS Vēlāk. Pastāstiet, Olga, kas te vakar notika.

OLGA Šausmīgs gadījums! Grūti ticēt, ka Ľoņkas, piedodiet, Leonīda vairs nav.

ILZE Ko jūs varat teikt par Leonīdu?

OLGA Brīnišķīgs cilvēks! Vienmēr deva labas dzeramnaudas.

MEŽAGAILIS Ar ko kopā viņš bija atbraucis?

OLGA Viņi parasti brauca trīs četri vīri. Ar meitenēm.

ILZE Kā sauc meiteni, ar kuru kopā bija mirušais?

OLGA Lijuks.

MEŽAGAILIS Ak, Lijuks. Tātad jūs viņu labi pazīstat.

ILZE Lijuks ir mīlinājuma vārds. Kāds ir meitenes īstais vārds?

- OLGA Liliāna. Viņa ar Ľoņku pie mums iepazinās. Man liekas, ka viņi bija iemīlējušies.
- VIESNĪCΝIEKS Liliāna strādāja mūsu bārā. Reizēm arī mazliet padziedāja visiem par prieku.
- MEŽAGAILIS Kur pašreiz Liliāna strādā?
- VIESNĪCΝIEKS Tiešām nezinu. Viņa jau labu laiku nav bijusi pie mums.
- OLGA Leonīds Lijuku paņēma sev līdzī uz Rīgu.
- VIESNĪCΝIEKS Vai viņa tur strādā kādā krogā?
- OLGA Nu nē, Liliāna tagad ir lepna dāma. Ľoņka viņu iekārtojis savā ofisā.
- VIESNĪCΝIEKS Nedomāju vis, ka Leonīds būtu gājis tik tālu. Viņam ir ģime-ne.
- MEŽAGAILIS Kas vakar notika, kad Leonīdam palika slikti?
- OLGA Viņi vakariņoja. Lijuks ar Sandro dziedāja.
- ILZE Kas ir Sandro?
- OLGA Ľoņkas draugs.
- VIESNĪCΝIEKS Viņi abi strādā naftas biznesā.
- OLGA Vēlāk viņi zaļajā salonā spēlēja biljardu. Un tad Liliāna sā-ka kliegt.
- MEŽAGAILIS Kāpēc viņa kliedza?
- OLGA Ľoņka bija nokritis zemē. Viņš uz vietas bija beigts.
- MEŽAGAILIS Kas izsauca ātro palīdzību?
- OLGA Es piezvanīju. Lai gan tam nebija vairs nekādas nozīmes.
- ILZE Kā jūs domājat, Olga, kas notika? Kāpēc Leonīds nomira?
- OLGA Viņš bija pārāk bagāts.
- Radiostudijā.*
- JURIS Savāds secinājums.
- LIDIJA Leonīdam bija jāmirst tāpēc, ka kāds iekāroja viņa naudu. Laikam Olga tā domāja.
- JURIS Varbūt viņa par to lietu zina ko vairāk?
- LIDIJA Vai tu domā, ka Olga kaut ko noklusēja?
- JURIS Varbūt... Taču Mežagailis drīz visu noskaidros.
- LIDIJA Juri, mums zvanīja kāda kundze. Viņa nav sapratusi teicie-nu: meitene pie mums nestrādā jau labu laiku.
- JURIS Tā teica moteļa īpašnieks. Kā labāk paskaidrot šo teicienu?
- LIDIJA Visi zina, ka var teikt: jauks laiks, šodien ir labs laiks.
- JURIS Taču var sacīt: pagāja labs laiks, jau labu laiku es no tevis neesmu saņēmis nekādu ziņu.
- LIDIJA Tas nozīmē "diezgan ilgi", "samērā ilgu laiku".

- JURIS Interesanti, ka latviešu valodā var teikt — aiz gara laika.
 LIDIJA Man gan nekad nav garš laiks. Vienmēr ir daudz ko darīt.
 JURIS “Garš laiks” saka tad, ja ir garlaicīgi, ja nav ar ko nodarboties.
- LIDIJA Nemaz nesaprotu, kā var būt tā, ka nav ar ko nodarboties.
 Var taču palasīt kādu grāmatu, aiziet uz kino.
- JURIS Atcerieties, mīlie klausītāji! Šodien dzirdējām arī citus vārdus ar “pa-“.
- LIDIJA Padziedāt — īsu brīdi dziedāt ... padziedāsim mazliet!
- JURIS Pamakšķerēt — darīt to neilgu laiku.
- LIDIJA Ko jūs darāt, mīlie radioklausītāji, ja ir kāds brīvs brīdis?
- JURIS Jūs droši vien ieslēdzat radio un klausāties “Rīgas Detektīvu”.
- LIDIJA Paldies jums par to!

2. daļa

- JURIS Sveicināti, mēs atkal esam kopā!
 LIDIJA Bet mēs neatrodamies studijā, dārgie klausītāji.
 JURIS Mēs esam it kā darbā un it kā atpūtā. Mēs atrodamies brīnišķīga ezera krastā.
- LIDIJA Mežagaiļa kungs, kāpēc jūs ataicinājāt mūs uz moteli “Leo”?
 MEŽAGAILIS Šī ir notikuma vieta. Varbūt tas mums palīdzēs atrast noziedznieku.
- JURIS Ko tu, Jāni, vari jaunu pateikt par “Melnā zelta” prezidenta nāvi?
- MEŽAGAILIS Nāves cēlonis ir sirds nepietiekamība. Tā radusies kāda medikamenta dēļ.
- LIDIJA Vai nevar būt tā, ka pats Leonīds ir vainīgs savā nāvē?
- MEŽAGAILIS Var būt. Mums ir jāanalizē visas versijas.
- JURIS Varbūt Leonīds Cīrulis bija neuzmanīgs un iedzēra nepareizas zāles.
- MEŽAGAILIS Iespējams. Taču nepareizās zāles prezentātam Cīrulim varēja iedot arī kāda cita persona.
- LIDIJA Ir vēl iespēja, ka viņš pats sev padarija galu.
- JURIS Maz ticams, Lida. Šie cilvēki ir pārāk stipri, lai būtu pašnāvnieki.

MEŽAGAILIS Es tev, Juri, piekrītu.
LIDIJA Kā jūs, Mežagaila kungs, varat būt tik droš?! Ir diezgan daudz gadījumu, kad arī bagāti cilvēki izdara pašnāvību.
MEŽAGAILIS Visādi gadās. Bet mums ir iespēja parunāt ar notikuma aculieciniekim.

Motelī.

SANDRO Esmu Aleksandrs Koškins. Kāpēc jūs mani izsaucāt?
MEŽAGAILIS Ir miris jūsu draugs un biznesa partneris.
SANDRO Diemžēl Leonīdam nebija stipra veselība.
MEŽAGAILIS Kas viņam kaitēja?
SANDRO Leonīds bieži žēlojās par nespēku, par sāpēm sirdī.
MEŽAGAILIS Viņa ārsts gan teica, ka Cīruļa kungs slimojis ar kuņģi.
SANDRO Jūs esat detektīvs, jums jāzina labāk. Loģiski, vai ne?
LIDIJA Vai prezidentam bija kādas neveiksmes biznesā?
SANDRO Neveiksmes?! Viss notika normāli. Kā biznesā.
MEŽAGAILIS Jūs bijāt atbraukuši uz moteli kopā: trīs kungi, divas meitenes, vai ne?
SANDRO Nu un?
MEŽAGAILIS Kuram no kompānijas bija konflikts ar Ciruli?
SANDRO Nevienam. Dīvains jautājums.
JURIS Kāpēc jūs domājat, ka jautājums ir dīvains?
SANDRO Galu galā tāpēc jau mēs bijām kompānija, ka labi satikām. Ja nu vienīgi Lijuks...
MEŽAGAILIS Kas ir ar Lijuķu?
SANDRO Nekas īpašs. Taču reizēm viņi strīdējās.
LIDIJA Par ko viņi strīdējās?
SANDRO Es viņu strīdos nepiedalījos. Taču saprotams, par ko viņi strīdējās.
MEŽAGAILIS Koškina kungs, jūsu draugs ir miris. Turklat viņš nav miris dabīgā nāvē.
SANDRO Kā?! Vai jūs domājat, ka Leonīds ir noslepkavots?
MEŽAGAILIS To noskaidrot ir mans uzdevums. Tātad sakiet kādas bija Leonīda un viņa meitenes attiecības?
SANDRO Leonīds ir ģimenes cilvēks. Bet Lijuks gribēja, lai viņš šķiras. Tas arī visu izsaka.

Pēc briža.

JURIS Mūsu klausītāji, Koškins ir projām. Viņš aizbrauca uz Rīgu.
LIDIJA Nekas nav skaidrs, bet Mežagailis aizgāja pastaigāties gar ezeru.
JURIS Viņš aizgāja visu pārdomāt.

LIDIJA	Vai mēs viņam traucējam?
JURIS	Nē! Bet mums nevajadzēs garlaikoties. Tūlīt būs klāt Ilze.
ILZE	Sveiki! Kāpēc jūs tādi noskumuši?
LIDIJA	Mežagailis mūs pameta vienus.
ILZE	Man līdzī ir atnākusi Leonīda meitene.
JURIS	Ā, jūs esat Lijuks.
LILIĀNA	Nē, es esmu Liliāna. Kāds jums ir pamats būt ar mani familiāriem? Lijuks es esmu draugiem.
JURIS	Piedodiet!
ILZE	Nedusmojieties! Mēs gribam atklāt, kurš ir vainigs jūsu drauga nāvē.
JURIS	Kādas zāles lietoja Leonīds?
LILIĀNA	Tiešām nezinu. Viņš zāles dzēra paslepu. Es to nedrīkstēju zināt. Ľoņka... Leonīds gribēja būt jauns un stiprs.
LIDIJA	Cik liela jums ir gadu starpība?
LILIĀNA	Kāda tam ir nozīme? Es milēju Leonīdu.
ILZE	Vai tā ir tiesa, ka jūs bieži strīdējātās?
LILIĀNA	Šīs pasakas droši vien Sandro sastāstīja.
ILZE	Kāpēc jūs tā domājat, Liliāna?
LILIĀNA	Viņš vienmēr ir mēģinājis noskanot Ľoņku pret mani.
LIDIJA	Bet kāpēc? Tam taču ir jābūt kādam iemeslam.
LILIĀNA	Sandro ir Vikas pusē.
JURIS	Vika laikam ir Cīruļa sieva.
LILIĀNA	Jā. Bet viņi jau sen viens otru nemīl. Viktorijai ir tikai materiālas intereses. Īpaši pēdējā laikā.
ILZE	Kas mainījies pēdējā laikā?
LILIĀNA	Daudz kas. Leonīds iesniedza tiesā laulības šķiršanas lietu. Un vēl tas nelaimīgais mantojums.
LIDIJA	Vai jūs dzīvojāt kopā ar Leonīdu?
LILIĀNA	Protams. Es dzīvoju mūsu mājā. Kur gan citur man būtu jādzīvo!
JURIS	Nelaimīgā sieva. Viņai jāsamierinās tikai ar dzīvokli.
LILIĀNA	Tad nu gan nelaimīga! Vika dzīvo divreiz lielākā mājā nekā mēs ar Leonīdu. Īsta pils.
LIDIJA	Cik labi ir būt bagāta vīra sievai!
JURIS	Neskaud nu, Lida!
LILIĀNA	Ľoņka nopirkā atsevišķu māju arī savam dēlam no pirmās laulības. Leonīds nekad nevienam parādā nav palicis.
ILZE	Liliāna, jūs teicāt "Nelaimīgais mantojums". Kas tas tāds?
LILIĀNA	Leonīds saņēma mantojumu no radiem. Gandrīz miljonu Austrālijas dolāru.
JURIS	Nu, vienreizēji! Kam ir, tam nāk vēl.

LILIĀNA ILZE LILIĀNA	Vispār forši. Visi kļuva nervozi, kā driģenes saēdušies. Kuri visi?
	Vika. Laikam baidījās, ka nauda aizies gar degunu. Pat Sandro staigāja sabozies. Droši vien aiz skaudības.
	<i>Radiostudija.</i>
JURIS	Jā-ā... cik ļoti gan atšķiras cilvēku dzīve. Vienam tiek miljonu miljoni.
LIDIJA	Bet citam nav ne lāga, kur dzīvot, ne lāga, ko ēst.
JURIS	Pēdējo diemžēl ir stipri vairāk.
LIDIJA	Nepūt, Juri. Jo vairāk naudas, jo vairāk problēmu.
JURIS	Labs mierinājums.
LIDIJA	Klau, Juri, šodien dzirdējām daudz interesantu teicienu.
JURIS	Jā, piemēram, "baidījās, ka nauda aizies gar degunu".
LIDIJA	Tas nozīmē, ka baidījās pazaudēt naudu. Baidījās, ka nedabūs naudu.
JURIS	"Kā driģenes saēdies" vai "kā driģenes saēdušies".
LIDIJA	Tā var sacīt, ja cilvēki ir ļoti nemierīgi, nervozi.
JURIS	Tie ir satraukti — kā driģenes saēdušies.
LIDIJA	Liliāna teica: forši.
JURIS	Tas ir žargonvārds. To nav ieteicams lietot.
LIDIJA	Kāpēc nav ieteicams lietot? Es sarunās bieži dzirdu "forši".
JURIS	Nepiespiestā, familiārā sarunā to var lietot. Oficiālā sarunā vārdiņš "forši" neder.
LIDIJA	Tātad, ja es esmu pie direktora, labāk teikt — ļoti labi, ļoti jauki.
JURIS	Var sacīt arī — lieliski, brīnišķīgi.
LIDIJA	Jā, valodā ir daudz variantu, daudz dažādu vārdu.
JURIS	Vajag tikai prast izvēlēties pašu labāko.
LIDIJA	Dārgie klausītāji, lai jums veicas vienmēr atrast pareizos vārdus!
JURIS	Lida, ļoti svarīgi ir prast pateikt cilvēkam vienmēr kādu labu vārdu.
LIDIJA	Mēs drīz tiksimies!
JURIS	Pareizi! Kas gan var būt labāks par to!

3. daļa

- LIDIJA Mūsu radioklausītāji, vai jūs zināt moteļa "Leo" noslēpumu?
- JURIS Ākīgs jautājums. Man liekas, Lida, ka tu pati neesi atmīnējusi šo mīklu.
- MEŽAGAILIS To nav viegli izdarīt. Slepakavība motelī "Leo" ir sarežģīta, samudžināta lieta.
- ILZE Reizēm izrādās, ka sarežģīta lieta faktiski ir pavisam vienkārša, pat primitīva.
- LIDIJA Man liekas, Ilze, ka jūs abi ar Mežagaiļa kungu jau zināt atrisinājumu.
- ILZE Nē, Lida, nesteidzies! Tik labi vēl nav.
- JURIS Bet tuvu atrisinājumam jūs esat, vai ne?
- MEŽAGAILIS Dzīvosim — redzēsim.

Ienāk Vika.

- VIKA Labdien! Man teica, ka mani meklē detektīvs Mežagailis.
- MEŽAGAILIS Labdien, kundze! Es jūs gaidu jau diezgan ilgi.
- VIKA Nevarēju ātrāk tikt.
- LIDIJA Jūs laikam esat Viktorija, Leonīda Cīruļa atraitne.
- VIKA Jā, tā es esmu. Mežagaiļa kungs, te ir vesels bars cilvēku. Ar ko man ir tas gods runāt?
- ILZE Cīruļa kundze, Lidija un Juris veido raidījumu par notiku mu moteli "Leo".
- VIKA Cik interesanti! Tad jau es kļūšu slavena!
- JURIS Kāpēc jūs kļūsit slavena? Vai tad jums ir kāda svarīga loma šajā notikumā?
- VIKA Pavisam nesvarīga — esmu tikai mirušā atraitne.
- MEŽAGAILIS Cienītā kundze! Ja nebūtu šā bēdigā notikuma, jūs drīz būtu jau šķirtene.
- VIKA Nekā nebija! Es Ľovam šķiršanos nedotu. Viņš pats nemaz negribēja šķirties.
- Ilze Kā negribēja šķirties? Viņš taču sniedza lietu tiesā.
- VIKA Tā bārdāma Liliāna ... Lili viņu piespieda.
- MEŽAGAILIS Nu, nu. Nedomāju, ka "Melnā zelta" prezidentu kāds varēja piespiest kaut ko darīt.
- VIKA Un tomēr, kā redzat, piespieda. Ľova baidījās no viņas.
- LIDIJA Tāds varens vīrs, bet baidījās no deviņpadsmitgadīgas meitenes. Neticami!
- VIKA Kas tur neticams! Lili manu vīru droši vien šantažēja.
- ILZE Liliānu visi sauc par Lijuku. Kāpēc jūs viņu dēvējat par Lili?

- VIKA Mani draugi viņu sauc par Lili. Piemērots vārds staigulei, vai ne?
- MEŽAGAILIS Kā tas var būt, ka Leonīds nopirkta Liliānai māju, lai tur kopā ar viņu dzīvotu?
- VIKA Neko viņš Lili nav pircis! Varbūt kādas lupatas un franču smaržūdeni. Māja pieder Leonīdam.
- JURIS Un tagad māja pieder jums, jo Leonīds ir miris.
- VIKA Jūs, kungs, esat attapīgs. Vīra manta ir sievas manta.
- MEŽAGAILIS Kā jūs varat būt tik pārliecināta? Gan jau Leonīds ir atstājis testamentu.
- VIKA Kāds testaments! Lova nedomāja par nāvi.
- ILZE Vai jūs tiešām izliksiet Liliānu uz ielas? Vai viņu padzīsiet no mājas?
- VIKA Kā gan citādi? Jau teicu, ka viņa ir staigule.
- MEŽAGAILIS Kas samainīja moteli Leonīdam zāles?
- VIKA Zāles samainīja? Pirmā dzirdēšana! Kā es to varu zināt? Es taču moteli nebiju.
- MEŽAGAILIS Varbūt to zina Ieviņa?
- VIKA Ieva? Vai viņa bija moteli?
- ILZE Kāpēc jūs brīnāties?
- VIKA Es nemaz nebrīnos. Es vispār par moteli neko nezinu.
- MEŽAGAILIS Nu, piezvanīsim Sandro. Viņam taču ir līdzī mobilais?
- VIKA Zvanīsim Aleksandram? Kāpēc?
- MEŽAGAILIS Viņš jūs atveda ar mašīnu. Paskatieties pa logu! Re, kur viņš sēž un laikam gaida jūs.
- Pēc briža.*
- SANDRO Viktorija ir bēdu sagrauzta. Kas gan slikts, ja palīdzu drauga sievai nelaimē?
- VIKA Vai Ieva atkal bija panemta līdzī uz moteli?
- SANDRO Viktorija, neklūsti smieklīga!
- ILZE Neuztraucieties, Cīruļa kundze! Ieva nebija kopā ar jūsu vīru.
- VIKA Kura to izdarīja? Kura nogalināja manu vīru?
- LIDIJA Es vairs neko nesaprotu. Kas ir Ieva?
- ILZE Uz moteli izklaidēties atbrauca trīs kungi un divas dāmas: Liliāna un Ieva.
- VIKA Kā jūs tā varat runāt — dā-mas! Pēdējās ielenes!
- MEŽAGAILIS Aleksandr Koškin, kā īsti ir ar Ievu? Kuram viņa bija līdzī uz moteli?
- SANDRO Vai tas tik svarīgi? Viņa ir mūsu kolēģe.
- VIKA Sekretāre. Viņai bija lielas iespējas nozālot manu vīru.

SANDRO Beidz! Ievai ar to nav nekāda sakara.
JURIS Kuram, jūsuprāt, varētu būt kāds sakars ar Leonīda nāvi?
SANDRO Nezinu. Lūk, detektīvi – viņiem ir jāatklāj noziegumi.
ILZE Paldies par atgādinājumu! Mēs ar to nodarbojamies.
MEŽAGAILIS Un mēs esam tuvu atrisinājumam.
LIDIJA O, beidzot!
JURIS Kad mēs uzzināsim, kurš ir vainīgais?
MEŽAGAILIS Tūlīt.
SANDRO Cik labi! Beigsies mulķīgā izprašnāšana.
MEŽAGAILIS Vainīgie mani paši uzveda uz pareizā ceļa.
JURIS Kā? Stāsti, Jāni, ātrāk!
MEŽAGAILIS Noziedznieki gribēja visus piemuļķot.
ILZE Viņi mēģināja radīt viedokli, ka Leonīds aiz neuzmanības iedzēris nepareizās zāles.
MEŽAGAILIS Cits viltīgs gājiens bija vērst aizdomas uz meitenēm, uz Liliānu, uz Ievu.
LIDIJA Tātad jūs esat pārliecināts, ka Liliāna nav vainīga.
MEŽAGAILIS Protams, Liliānai nav motīva.
JURIS Kā to saprast, Jāni?
MEŽAGAILIS Liliānai nav izdevīga Leonīda nāve.
ILZE Gluži pretēji. Ja nav testamenta, viņa visu zaudē.
VIKA Ha! Ko Lili var zaudēt? Viņai nekas nepieder.
MEŽAGAILIS Cienītā kundze, jums ir izdevīga vīra nāve.
SANDRO Ko jūs atlaujaties, detektīv!
MEŽAGAILIS Leonīds Čirulis nolēma šķirties un veidot jaunu ģimeni. To vajadzēja novērst.
ILZE Citādi vajadzētu zaudēt naudu.
MEŽAGAILIS Jā, Viktorija, jums ļoti negribējās zaudēt īpaši jau mantomumu.
VIKA Kādas mulķības! Kā es varu zaudēt to, kas ir mans?
MEŽAGAILIS Un tad jūs kopā ar draugu Aleksandru nolēmāt, ka vienīgā izeja ir Leonīda pēkšnā nāve.
SANDRO Kādi murgi! Visu taču vajag pierādīt.
MEŽAGAILIS Pierādīsim.

Radiostudija.

LIDIJA Izrādās, ka Viktorija nemaz neskuma par vīra neuzticību.
JURIS Viņai bija cits draugs un citas cerības – Aleksandrs.
LIDIJA Aleksandrs... Sandro — viņam arī patīk jaunas meitenes.
JURIS Kam gan nepatik jaunas meitenes!
LIDIJA Nez ko Sandro darītu, ja plāns izdotos un Viktorija dabūtu visu Leonīda naudu.

JURIS	Droši vien viņš precētu Viku, bet mīlēties brauktu kopā ar Ievu vai kādu citu meiteni.
LIDIJA	Cik sarežģītas ir cilvēku attiecības! Sa-mu-dži-nā-tas...
JURIS	Var samudžināt diegus. Tas nozīmē “sajaukt”.
LIDIJA	Samudžināta lieta — tā ir grūti atrisināma lieta.
JURIS	Tā ir situācija, no kurās grūti atrast izeju.
LIDIJA	Izeja no labirinta.
JURIS	Lielos veikalos var redzēt uzrakstu: “Izeja”.
LIDIJA	Viktorija bija ļoti dusmīga un lietoja vārdus – bārdāma, staigule, ielene.
JURIS	Tie apzīmē sliktas, netikumīgas sievietes vai meitenes.
LIDIJA	Tam pretstats ir krietna, godīga meitene.
JURIS	“Krietns” nozīmē ari “samērā labs, samērā liels vai ilgs”, piemēram, krietna naudas summa. Tā ir diezgan liela naudas summa.
LIDIJA	Var teikt – pagājis krietns laiks, ir jau krietni pāri pusnaktij.
JURIS	Lidija, vai tu atceries, kā vēl var sacīt, ja ir pagājis ilgs laiks?
LIDIJA	Ilgu laiku, krietnu laiku ... ā, atcerējos! Labu laiku. Jau labs laiks pagājis, kopš pēdējo reizi biju Maskavā.
JURIS	Diemžēl laiks paitē ļoti ātri.
LIDIJA	Reizēm sakā: laiks skrien.
JURIS	Tāpēc ļoti drīz pienāks mūsu nākamā tikšanās reize.
LIDIJA	Visu labu jums, mūsu klausītāji!

Rīgas detektīvs

9

Lidija, Ilze, Juris un Jānis turpina atklāt divainus atgadījumus cirkā un Brīvdabas muzejā, motelī un valdības namā, meklē pazudušu naudu un ķer spokus Melngalvju nama jaunbūvē.

Iesaistieties arī Jūs aizraujošajos piedzīvojumos un mācieties latviešu valodu!

Lasiet, klausieties un runājet latviešu valodā!

